

Biblická čtení:

Micheáš 6,1-4.8: Slyšte nyní, co praví Hospodin: Povstaň, veď soud s horami, nechť slyší pahorky tvůj hlas! Slyšte Hospodinův spor, hory i nepohnutelné základy země! Hospodin vede spor se svým lidem, činí výtky Izraeli: Lide můj, co jsem ti udělal? Jaké potíže jsem ti působil? Odpověz mi. Vždyť jsem tě vyvedl z egyptské země, vykoupil jsem tě z domu otroctví, poslal jsem před tebou Mojžíše, Árona a Mirjam. Človče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.

1.List Korintským 1, 18-25: Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. Je psáno: ‚Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu.‘ Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím? Protože svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Krista ukřížovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro povolané, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé.

Matouš 5, 1-12: Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci.

Tu otevřel ústa a učil je:

Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.

Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha.

Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.

Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.

Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a živě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně.

Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.

Boží slovo do současnosti

Skončily prezidentské volby, a tak se pokusme slyšet i v této souvislosti Boží slovo. Mluví do naší situace. Dnes nejprve prorok Micheáš, ačkoli působil ve 2. polovině 8. století před Kristem. Prorocké slovo mluví nejprve k Izraeli právě v té době, ale každé prorocké slovo tuto svoji historickou dobu přesahuje, a proto má co říct i nám dnes. O jakou dobu šlo? Izrael žil ve vážném ohrožení své společnosti a země; vrcholil nápor Asyřanů. Ohrožení se netýkalo však jen zahraniční politiky, ale také sociální situace uvnitř Izraele. Bohatí utlačují chudé, horní vrstva společnosti obchází dodržování tóry, objevují se politici, kteří nerespektují řády. Usilují o šikovnou pragmatickou politiku, aby pro ně vycházelo všechno prospěšně formálním dodržováním Zákona, ale bez naklonění k Hospodinu srdcem.

Hory a pahorky jsou místa, která představují základ a počátek tehdejšího světa. Vynořily se kdysi dávno z moře, a tak pamatují mnoho událostí a mohou vydávat svědectví. Proto jsou oslovováni jako živí svědkové proti nevěrnému Izraeli. Když Izrael přestane být poslušný ve vztahu k Hospodinu, pak si

zaslouží trest a dochází k soudu. Protože se jedná o Boží lid, jeho neposlušností se současně narušuje řád celého stvoření, svět se hroučí do nějakého neštěstí, zkázy. To je tajemství Božího lidu, který má význam pro celý svět, všechny národy. Může to znít povýšeně, ale alespoň křesťané by měli být ochotni a schopni tohle Boží tajemství přijmout a chápat.

Skutečnost světa je narušena hříchem, Bůh v dějinách své spásy zasazuje nový začátek, jeho lid. Církev je jakýmsi centrem budoucnosti Božího království nového nebe a nové země, jakýmsi ohniskem, z kterého se zlomky Božího království do okolního světa šíří. Proto se stav Božího lidu promítá do okolního světa. Může to znít nabubřele, ale já spíše začínám vnímat odpovědnost, kterou jako církev – nový Boží lid – máme.

Bůh klade otázku, provokuje lid, aby hledal odpověď, stojí o naše odpovědi. Všechno v dějinách spásy Bůh učinil, abychom jako jeho lid zakusili, pochopili a poznali Hospodinovu spravedlnost.

Socha spravedlnosti má váhy se dvěma miskami, které jsou přesně vyvážené. Proto tomu stojí biblická spravedlnost. Být spravedlivý znamená jednat podle smlouvy, dodržovat smlouvu, být věrný ve smluvním vztahu. Pochop církev (člověče), jak vážně Bůh bere smlouvu, kterou s námi uzavřel. A tak se ptáme: S čím před Boha předstoupit, aby se vztah znovu napravil? Zkoušíme to různě, možná ho uplácíme, tváříme se zbožně. Musíme si dávat pozor, abychom nenahrazovali postoj srdce „něčím“. Bůh nám nedává něco ale sebe. Naše odpověď tedy má být, že my dáváme sebe sama. Žádná náhražka neobstojí.

Zachovávat právo, činit právo. Nejde o paragrafy, je to formulovaná Boží vůle, která se však nedá uzavřít do slov, ale jde v ní o intenci, co nás chce Bůh naučit.

Milovat milosrdenství – v lásce, jak o ní mluví bible, jde o touhu, o rozhodnutí, o vůli. Nejde zdaleka o city a emoce, ale o vědomé rozhodování, láska touží po něčem, směřuje k něčemu – a to je milosrdenství. Milosrdenství k Bohu – to je zbožnost k Bohu – úcta projevovaná navenek i pociťovaná vevnitř v srdci. Milosrdenství k člověku – konkrétní čin pomoci člověku. Nestarat se jen sám o sebe, ale dívat se pozorně, jestli kolem mě nestojí lidé, kterým lze pomoci.

A pokorně chod' se svým Bohem – nenáročně, nezahrnuj Pána Boha tolik svými nároky. Bůh není statický, je v pohybu a dynamický, i my máme být v pohybu – ne sami – ale s Hospodinem.

Blahoslavenství říkají, že lidé, kteří už takoví jsou, se mají radovat a být šťastní. Bude-li církev spolu s lidmi dobré vůle prolamovat tento život obrácený naruby do společnosti, pak se budou stávat pravdou a ne bláznovstvím. A kdekoli lidé takto jednají a takové vztahy zažívají, tam je Boží království. Teď a tady – možná při bohoslužbě, nebo při pomoci lidem v pátek, nebo při trpělivému naslouchání mladým lidem v našich domovech, při péči o staré, o rodiče či prarodiče...

Ježíš začíná novou éru pro Boží lid, pro církev a Boží svět. Kolem nás v tom „běžném“ světě, životě si lidé dosud myslí, že dobrou zprávou je úspěch, dlouhý život, vítězství ve válce. Ježíš nabízí novou éru pro pokorné, chudé, truchlící a plačící, pro mírumilovné, kteří usilují o pokoj.

Blahoslavenství jsou novou smlouvou, ve které platí nové zákony. Boží království se řídí jinými zákony než náš svět. Otázka zní: Kdy se tyto zákony prosadí? Často i od církvi jsme byli vedeni k přesvědčení, že se prosadí v nebi a po smrti. Ale četli jsme, že království nebeské patří chudým v duchu a pronásledovaným. Také že čeká velká odměna v nebi pro ty, kdo trpí kvůli poslušnosti Ježíše, nebo jen proto, že se k němu hlásí. Boží království je Boží prostor a ten může být i na zemi, kde se žije podle Boží vůle. Modlíme se: Přijď tvé království, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Boží lid, je-li poslušným Boží vůle, transformuje a proměňuje vztahy tak, že je pak lidem pěkně.